

Začíná každoroční **daňový seriál MF DNES**, první díl přináší rady především pro zaměstnance

Pět situací, kdy se vyplatí vyřešit si daně sám

Jolana Nováková
spolupracovnice MF DNES

Zaměstnanci, kteří nemají jiné příjmy, bývají s daněmi hotovi raz dva. Podepíší v práci pár papírů a je vyřešeno - zaměstnavatel za ně jejich daňové povinnosti vyřídí. Jsou však situace, kdy si daňové příznání sami vyplnit musejí. Anebo chtějí, protože se jim to vyplatí.

Kdy zaměstnanec MUSÍ podat příznání sám?

1 Když má dvě práce

V takovém případě vám zaměstnavatel daně zpracovávat nemůže. Jste třeba učitelem výtvarné výchovy ve škole a současně máte poloviční úvazek v místní galerii. V tom případě si u obou zaměstnavatelů vyzvednete potvrzení o příjmech a do vyplňování formulářů se musíte pustit sami. Pokud jste byli zaměstnáni a současně pracovali na dohodu o pracovní činnosti, budete podávat daňové příznání vždy. Jestliže druhé zaměstnání bylo na dohodu o provedení práce, budete daňové příznání podávat při výdělku nad 10 000 korun měsíčně. U nižších příjmů zaměstnavatel strhl srážkovou daň a vy se můžete rozhodnout, zda se růžovými formuláři chcete zabývat, nebo ne. Může to být výhodné, třeba když díky penězům z dohody překonáte hranici příjmů nutných pro příznání bonusu na dítě, a také v případě, že budete dokládat vyšší příjmy k žádosti o úvěr.

Jsou-li důvodem k podání daňového příznání dvě souběžná zaměstnání, bude stačit takzvaný zjednodušený formulář, vyplníte ho podle modelu na této dvoustraně.

2 Příjmy mimo zaměstnání

Pokud jsou vaše příjmy zaměstnanecké a současně ještě jiného typu, budete také muset daně řešit sami. Můžete vedle zaměstnání podnikat, něco pronajímat, vystupovat za honorář jako hudebník, psát knihy... Jestliže za takový příjmy dostanete víc než 20 000 korun za rok, opět bude třeba to v daňovém příznání uvést. Vy jste ale slyšeli, že si můžete přivydělat až 50 000 korun, aniž byste daně řešili? To je limit, který se týká podnikatelských

Co udělat pro to, aby daně vyřídil zaměstnavatel

Žádáte-li zaměstnavatele, aby za vás zpracoval zúčtování daně z příjmů, stačí k tomu do 15. února:

- podepsat ve mzdové účtárně prohlášení poplatníka k dani,
 - donést zaměstnavateli všechna potřebná potvrzení k uplatnění odedatelných položek (například o darech, o zaplacených úrocích z hypotéky...),
 - doručit dokumenty k uplatnění slev na dani (například prohlášení o příjmech vyživovaného manžela, o platbě školovného...),
 - přidat potvrzení o zdanitelných příjmech od předchozího zaměstnavatele (v případě, že pracovní poměry nebyly souběžné, ale změnili jste během roku zaměstnání).
- A to je vše. Pak stačí jen vyčkat – ve výplatě za měsíc březen se peníze srovnají, obvykle lidé dostanou zpět přeplatek, který vznikl díky slevám či odedatelným položkám.

příjmů. Téma pro příští díly našeho seriálu.

U přivýdělků vám zjednodušený formulář stačit nebude, potřebovat budete úplný tiskopis s přílohami.

3 Dodané odedatelných položek

Pokud jste v minulosti využili snížení daňového základu díky spoření na stáří (životní pojištění, doplňkové penzijní spoření či penzijní připojištění) a smlouvu jste předčasně vypověděli, bude třeba úlevy z minulých let takzvaně dodanit - uvést je jako příjem a zaplatit z nich daň dodatečně. A ačkoli ony odedatelné položky za vás mohl řešit zaměstnavatel, jejich dodání musíte zvládnout sami. Ani tentokrát nestačí zjednodušený formulář, bude třeba „velké“ daňové příznání s přílohami.

Kdy zaměstnanec MŮŽE CHTÍT podat daňové příznání sám?

1 Uplatnění slevy na poplatníka

První důvod je ten, že člověk nebyl po část roku zaměstnaný a chce využít slevu na poplatníka v plné výši. Například žena nastoupí do práce po rodičovské v listopadu, mzdová účtárna jí za listopad a prosinec sníží zálohu na daň z příjmů o částku 2 570 korun za každý měsíc, tedy 5 140 korun. Ona však má nárok odečíst si celou slevu na poplatníka ve výši 30 840 korun, čímž získá i zbytek zaplacených záloh, a to až do výše 25 700 korun. Stačí jen, když si podá daňové příznání sama.

2 Subjektivní důvody

Jsou lidé, kteří prostě chtějí mít ve všem jasno a svým daním rozumět do posledního haléře. Nebo prostě nechtějí, aby kdokoli (včetně pracovníků mzdové účtárny) věděl, jak jsou na tom s penězi. Pochopitelně, že oficiálně musí mzdová účtárna o informacích týkajících se zaměstnanců zachovávat mlčenlivost, ne vždy to ale stoprocentně dodrží. A i když o nic nelegálního nejde, člověk třeba nechce, aby se začalo proslýchat, že: - podporuje svými dary fotbalový klub z jiného města či politickou stranu, se kterou jeho kolegové nesouzní, - na narozeninové dárky pro kolegy nepřispívá, protože má opravdu příliš vysokou splátku hypotéky, - jeho momentální mzda je dvojnásobná než ta v předchozím zaměstnání (takže jsme mu vlastně mohli dát o dost méně...).

I když si budete daňové příznání zpracovávat sami, musíte to ve mzdové účtárně ohlásit - výměnou dostanete potvrzení s potřebnými údaji o příjmech, zálohách na daně a odvedeném pojistném.

Foto: Shutterstock

Modelový příklad

Petra Velká pracovala jako fakturantka. Do února byla zaměstnána, pak ale kvůli reorganizaci firmy přišla o práci. Dostala dvouměsíční odstupné. Celkem na účet obdržela 102 000 korun, zaměstnavatel za ni odvedl 10 858 korun jako zálohu na daň z příjmů.

Petra byla tři měsíce registrovaná na úřadu práce. Nárok na podporu v nezaměstnanosti zpočátku neměla, protože dostala odstupné, teprve v květnu dostala 18 200 korun. Od června nastoupila v nové firmě. Příjem měla 30 000 korun měsíčně, celkem si tedy vydělala 210 000 korun a za-

městnavatel za ni odvedl 13 510 korun jako zálohu na daň z příjmů. Petra splácí úvěr ze stavebního spoření, na úrocích loni zaplatila 8 000 korun. Daňové příznání si Petra podá sama, aby využila plně slevu na poplatníka, tedy i za měsíce, kdy byla registrovaná na úřadu práce.

JEDNODUCHÝ FORMULÁŘ

str. 1

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny. Vytiskněte aplikací EPO

Finančnímu úřadu pro hlavní město Prahu
Územnímu pracovišti v, ve, pro Prahu 7
01 Rodné číslo 9 8 5 2 1 3 1 2 3 4
02 DAP řádně [XX] opravně []
03 Kód rozlišení typu DAP/Datum
04 Toto daňové příznání podává poradce na základě plné moci k zastupování ano [] ne [XXX]

PŘÍZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob pro poplatníky mající pouze příjmy ze závislé činnosti ze zdrojů na území České republiky (včetně daňových nerezidentů České republiky)
podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)
za zdaňovací období (kalendářní rok) 2023 nebo jeho část od 01.01.2023 do 31.12.2023

1. ODDÍL – Údaje o poplatníkovi
05 Příjmení Velká 06 Rodné příjmení*) Kratochvílová 07 Jméno (-a) Petra 08 Titul*)
Adresa místa pobytu v den podání příznání
09 Obec Praha 10 Ulice / část obce Tusarova 11 Číslo popisné / orientační 1262/5
12 PSČ 10700 13 Telefon / mobilní telefon*) 123456789 14 E-mail*) pet@kratopet.cz 15 Stát ČESKÁ REPUBLIKA
Adresa místa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval
16 Obec 17 Ulice / část obce 18 Číslo popisné / orientační
19 PSČ 20 Kód státu – vyplní jen daňový nerezident ČR 21 Výše celosvětových příjmů Kč
*) Označené údaje jsou nepovinné.

Údaje o podepisující osobě: Kód podepisující osoby: []
Jméno (-a) a příjmení / Název právnické osoby
Datum narození / Evidenční číslo osvědčení daňového poradce / IČ právnické osoby
Fyzická osoba oprávněná k podpisu (je-li zástupce právnické osoby), s uvedením vztahu k právnické osobě (např. jednatel, pověřený pracovník apod.)
Jméno (-a) a příjmení / Vztah k právnické osobě
Daňový subjekt / Osoba oprávněná k podpisu: Vlastnoručný podpis daňového subjektu / osoby oprávněné k podpisu
Datum 1 3 0 1 2 0 2 4 Otsk razítka
ŽÁDOST O VRÁČENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB
Podle ust. § 154 a 155b zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení: přeplatku na dani z příjmů fyzických osob ve výši 9 608 Kč.
Přeplatek zašlete na adresu: Plo banky 987654321 kód banky 2010 nebo vrate na účet vedený u Plo banky 987654321 kód banky 2010 spec. symbol vlastník účtu Petra Velká měna, ve které je účet veden CZK
v Praze dne 13.2.2024 Podpis daňového subjektu (podepisující osoby) []
25 5405/D MFIn 5405/D – vzor č. 5 1

JEDNODUCHÝ FORMULÁŘ

str. 2

2. ODDÍL – Základ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (§ 6 zákona)

22 Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů	312 000	23 (neobsazeno)	
24 Základ daně ze závislé činnosti (ř. 22)			312 000

3. ODDÍL – Nezdánitelné části základu daně podle § 15 zákona

25 Odst. 1 (hodnota bezúplatného plnění – daru/daru)		28 Odst. 6 (soukromé životní pojištění)	
26 Odst. 3 a 4 (odečet úroků) počet měs./částka	12	29 Odst. 7 (odborové příspěvky)	
27 Odst. 5 (penzijní připojištění, penzijní spoření a doplňkové penzijní spoření)		30 Odst. 8 (úhrada za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání)	
31 Úhrn nezdánitelných částí základu daně (ř. 25 + ř. 26 + ř. 27 + ř. 28 + ř. 29 + ř. 30)			8 000
32 Základ daně snížený o nezdánitelné části základu daně (ř. 24 – ř. 31) zaokrouhlený na celá sta Kč dolů			304 000

4. ODDÍL – Daň

33 Daň podle § 16 zákona	45 600,00	34 Daň zaokrouhlená na celé Kč nahoru	45 600
--------------------------	-----------	---------------------------------------	--------

5. ODDÍL – Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

35 Sleva za zastavenou exekuci podle § 35 odst. 4 zákona			
--	--	--	--

Tab. 6.1 Údaje o manželce (manželovi)

Příjmení, jméno, titul	Rodné číslo

Částka slevy podle § 35ba odst. 1 zákona	počet měsíců	částka	počet měsíců
36 písm. a) (základní na poplatníka)		30 840	40 písm. d) (rozšířená na invaliditu)
37 písm. b) (na manželku/manžela)			41 písm. e) (na držitele průkazu ZTP/P)
38 písm. b) (na manželku/manžela, která/ který je držitelem průkazu ZTP/P)			42 písm. f) (na studenta)
39 písm. c) (základní na invaliditu)			43 písm. g) (za umístění dítěte)
44 Úhrn slev na dani (ř. 35 + ř. 36 + ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40 + ř. 41 + ř. 42 + ř. 43)			30 840
45 Daň po uplatnění slev podle § 35ba zákona (ř. 34 – ř. 44)			14 760

Tab. 6.2 Údaje o dětech žijících s poplatníkem ve společné hospodářské domácnosti

Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců ve výši na jedno dítě		Počet měsíců ve výši na druhé dítě		Počet měsíců ve výši na třetí a další dítě	
		bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P	bez ZTP/P	se ZTP/P
1	2	3	4	5			
2							
3							
4							
Celkem							

46 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě
47 Sleva na dani (částka z ř. 46, uplatněná maximálně do výše na ř. 45)
48 Daň po uplatnění slev podle § 35c zákona (ř. 45 – ř. 47)

49 Daňový bonus (ř. 46 – ř. 47)	
50 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (vč. doplatku)	
51 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 49 – ř. 50)	14 760

6. ODDÍL – Placení daně

52 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti (po slevách na dani)	24 368
53 Sražená daň podle § 36 odst. 6 zákona	
54 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona	
55 Zbývající doplatit (ř. 48 – ř. 51 – ř. 52 – ř. 53 – ř. 54); (+) zbývá doplatit, (–) zaplaceno více	-9 608

Přílohy DAP (ve sloupcích uveďte počet listů příloh):

Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění za příslušné zdaňovací období a Potvrzení o vyplacených příjmech a sražené dani, a to od všech zaměstnavatelů podle § 35j odst. 3 zákona	2
Potvrzení výše příjmů od zahraničního správce daně	
Doklad o poskytnutém bezúplatném plnění (daru)	
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši zaplacených úroků z tohoto úvěru	1
Potvrzení o zaplacených příspěvcích na penzijní připojištění, penzijní spoření, doplňkové penzijní spoření nebo pojistném na soukromé životní pojištění	
Usnesení o zastavení exekuce	
Potvrzení předčasně ukončených a výši výdajů vynaložených za umístění vyživovaného dítěte	
Potvrzení zaměstnavatele druhého z poplatníků pro uplatnění nároku na daňové zvýhodnění	
Potvrzení o úhradě za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání a další přílohy výše neuvedené	
Počet listů příloh celkem	3

„Máte příjem z příspěvku na solidární domácnost, který jste dostali od úřadu práce za ubytování ukrajinské rodiny, na niž se vztahuje režim cizince s dočasnou ochranou? Příjmy z takového nájmu jsou osvobozené od daně a do daňového přiznání se neuvádějí.“

Blanka Marková, daňová poradkyně Ekofi.cz

Tři změny v přiznání za rok 2023

1 Jiná hranice progresivní daně

Zvýšená 23procentní sazba daně se za rok 2023 týká lidí, jejichž měsíční příjem převyšoval 161 296 korun, což je 1 935 552 korun za rok, do této částky se příjmy daní 15 procenty. Zaregistrovali jste někde hranici 1 582 812? Ta bude platit až za rok 2024 - zvýšená daňová sazba se bude počítat místo z 48násobku už z 36násobku průměrné hrubé mzdy.

2 Vyšší sleva za školkovně

Rodiče uvítají vyšší slevu za docházku dětí do předškolního zařízení - za

rok 2023 si mohou daně snížit až o 17 300 korun, je to o 1 100 korun více než loni. A zároveň je to naposledy, kdy tuto slevu rodiče školkových dětí uplatní, od roku 2024 bude zrušena zcela.

3 Možnost odpočtu méně darů

V postcovidové situaci platilo, že dary na dobročinné účely, o které si člověk může snížit daňový základ (a vypočítat si tak nižší daň), mohou dosahovat až 30 procent příjmů. Tato hranice se za rok 2023 vrací na původní 15procentní limit.

(jol)

Formulář můžete mít papírový, ale pohodlnější je přihlásit se elektronickou identitou k portálu Mojedane.cz, vyplnit daňové přiznání s pomocí interaktivní nápovědy a rovnou je i elektronicky odeslat. Kolonky papírového a elektronického formuláře jsou až na drobné grafické rozdíly totožné.

Finančnímu úřadu: Zapišete kraj, ve kterém žijete.

Územnímu pracovišti: Uvedete sídlo úřadu, kde budete přiznání odevzdávat (jde o kraj, v němž žijete), a územní pracoviště (město, kde sídlí váš finanční úřad). U elektronického formuláře jednoduše vyberete z rozklikávací nabídky.

1) Rodné číslo - nikam nedopisujete žádné nuly, a to ani v případě, že vaše rodné číslo je devítimístné.
2) DAP - křížek do okénka řádné.
3) Kód rozlišení typu - tuto kolon-

ku neřešte, týká se těch, kdo podávají přiznání za zeměleho.

4) Udělejte křížek do okénka NE - zaměstnanci obvykle ke svému přiznání poradce nepotřebují.

Za zdaňovací období - pišete rok 2023, a to i když jste byli zaměstnání jen část roku.

1. oddíl - Údaje o poplatníkovi Vyplnění by nemělo být problematické, pro jistotu ale popíšeme kolonky, jež by mohly být nejasné:

6) Rodné příjmení - vyplňují hlavně vdané ženy, muži jen když po svatbě přijali jméno manželky.

8) Titul - údaj není povinný, když máte titulů moc, nepište všechny.

11) Číslo popisné/orientační - v obcích, kde nejsou orientační čísla, vyplňte jen číslo popisné.

13) a 14) Telefon a e-mail - kdyby se v přiznání našla chyba, snažte ji napravit, když vám pracovníci

úřadu zavolají, než když budou posílat doporučený dopis.

16) až 19) Adresa místa pobytu, kde se poplatník zdržoval - vyplňte, pokud jste se čerstvě přestěhovali. V roce 2023 jste třeba bydleli v Aši a nyní jste v Olomouci.

20) a 21) Daňový nerezident je ten, kdo nemá na území ČR trvalý pobyt nebo se zde obvykle nezdržuje, ostatních se kolonka netýká. **Prohlášení** - nevyužíváte-li služeb daňového poradce, první část vynechte. Věnujte se až druhému rámečku „daňový subjekt“.

Daňový subjekt - sem napište datum a u papírového formuláře se podepíše. Jako zaměstnanec neřete ani razítko - to je tu pro případ, že by vás zastupoval poradce.

Třetí rámeček Žádost - zatím ho vynechte, vrátíme se sem po vyplnění údajů na následující straně.

2. oddíl - Základ daně podle § 6

22) Úhrn příjmů od všech zaměstnavatelů - zde sečtete všechny částky, které jste dostali od jednotlivých zaměstnavatelů a jsou uvedeny na Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti hned v prvním řádku. Počítají se příjmy od hlavního zaměstnavatele, toho na dohodu o pracovní činnosti, případně i toho na dohodu o provedení práce (poslední typ, jen pokud jste si vydělali víc než 10 000 korun za měsíc).

Model: Petra Velká sečte hrubou mzdu od obou zaměstnavatelů 102 000 + 210 000 = 312 000. Podporu v nezaměstnanosti měla jen jeden měsíc, ale tu neuvádí, protože podpora nepodléhá dani z příjmů.

23) Nic se nevyplňuje.

24) Základ daně - opište řádek 22.

3. oddíl - Nezdanitelné části

Sem zapisujete údaje, díky nimž budete počítat daň z nižšího základu. Co lze odečíst? Viz box na této dvoustraně.

25) až 30) Vyplňujete částky, na které máte nárok podle potvrzení od jednotlivých institucí. Pokud budete přiznání podávat papírově, udělejte si z dokumentů kopii, k růžovému formuláři budete přikládat originál. U elektronického podání stačí sken či fotografie.

Model: Petra platí úvěr ze stavebního spoření, má potvrzení od spořitelny na 8 000 korun uhrazených na úrocích.

31) Úhrn - sečtete všechny údaje z řádků 25 až 30.

Model: 8 000.

32) Snížený základ daně - odečtete kolonka 24 minus kolonka 31. Zaokrouhlete na stokrounu dolů.

Model: 312 000 - 8 000 = 304 000.

4. oddíl - Daň celkem

33) Daň se počítá jako 15 procent z částky v kolonce 32. Ti, jejichž daňový základ je vyšší než 1 935 552 korun, přičítají 23 procent z částky převyšující tuto hranici.

Model: 304 000 x 15 % = 45 600.

34) Údaj z kolonky 33 zaokrouhlete na koruny nahoru.

35) Sem zapíše věřitelé slevu za zastavenou exekuci. Dlužníkům se netýká.

5. oddíl - Slevy a zvýhodnění

Tabulka č. 1

Údaje o manželovi/manželce - vyplňujete jen tehdy, když měli váš manžel či manželka v roce 2023 nižší příjmy než 68 000 korun (započítává se důchod, nemocenská či mateřská, naopak nekalkuluje se s rodičovskou a sociálními dávkami).

36) Základní sleva - zapišete 30 840 korun, a to i když jste byli zaměstnání jen část roku.

Model: Petra píše 30 840, i když od března do května nepracovala.

37) Sleva na manželku - musíte být opravdu manželé, případně registrovaní partneri, nestačí sdílet domácnost. Počítají se měsíce, na jejichž počátku manželství trvalo. Za

každý takový měsíc můžete započítat 2 070 korun (max. 24 840 za rok). Příjmy vyživovaného manžela (mzda, zisk z podnikání, důchody, mateřská, nemocenská) nesmějí za rok převyšit 68 000 korun.

Model: Petra není vdaná, nic neřeší.

38) Když je vyživovaný manžel držitelem průkazu ZTP/P, nevyplňujete kolonku 37, ale tuto. Za každý měsíc vyživování si zapišete 4 140 korun, max. 49 680 korun za rok.

39) Základní invalidita - když je vám přiznána invalidita v 1. či 2. stupni, za každý měsíc uvedete 210 korun, max. 2 520 korun za rok.

40) Rozšířená invalidita - máte-li přiznání invaliditu ve 3. stupni, zapisujete částku 420 korun za měsíc, max. 5 040 korun za rok.

41) ZTP/P - jste-li držitel průkazu ZTP/P, uveďte 1 345 korun za každý měsíc, na jehož počátku jste průkaz vlastnili, max. 16 140 za rok.

42) Student - pokud studujete, za každý měsíc studia si odečtete 335 korun (max. 4 020 korun za rok). Počítají se i měsíce školních prázdnin (budete-li ve studiu pokračovat).

43) Umístění dítěte v předškolním zařízení - takzvané školkovně, za rok 2023 lze odečíst až 17 300 korun. Měsíčně to odpovídá částce 1 442 korun, na počtu měsíců však nezáleží - pokud dítě chodilo do školky jen v prosinci a školkovně bylo 17 300 korun, lze tuto částku uplatnit. Pozor, nejde o peníze zaplacené za stravné či kroužky, ale skutečně za místo ve školce.

44) Úhrn slev - sečtete údaje v kolonkách 36 až 43.

Model: Petra opisuje 30 840.

45) Daň po uplatnění slev - odečtete řádek 44 od 35.

Model: 45 600 - 30 840 = 14 760.

Tabulka č. 2

Úlevu na jedno dítě a jedno období může uplatnit jen jeden z rodičů. Pokud využíváte slevu na některé dítě, musíte do tabulky uvést i ostatní děti v domácnosti (i když na ně třeba uplatňujete slevu manžel), ale do sloupců s částkou zapišete nulu.

Údaje o dětech - vypište jména a rodná čísla dětí. Do dalších sloupců (3 až 5) pak uvedete počet měsíců, po které s vámi dítě žilo v domácnosti. Každé dítě, na které uplatňujete zvýhodnění, má svůj sloupec. Pokud máte víc potomků, použijte volný papír.

Model: Petra sečtete celkové úlevy podle následujícího přehledu. U dítěte ZTP/P se počítá dvojnásobek. Elektronické formuláře vypočet provedou za vás.

1. dítě - 1 267 Kč/měsíc,
2. dítě - 1 860 Kč/měsíc,
3. a další dítě - 2 320 Kč/měsíc.

46) Opíšte buď kolonku 45, nebo 46, zvolte tu cifru, která je nižší.

48) Daň po uplatnění slevy - kolonky 45 minus 47.

Model: 14 760.

49) Na daňový bonus má nárok rodič, který si v roce 2023 vydělal více než 97 200 korun a vypočetl si daň nižší než slevy na vyživované děti. Bonus není omezený. Vypočítejte ho: řádek 46 minus řádek 47.

50) Úhrn vyplacených bonusů - údaj naleznete na potvrzení od zaměstnavatele v řádku 9 nebo 14.

51) Rozdíl zjistíte výpočtem: řádek 49 minus řádek 50. Kladné číslo znamená, že dostanete od státu peníze.

6. oddíl Placení daně

52) Úhrn záloh najdete v potvrzení od zaměstnavatele v řádku 8. Sečtete je od všech zaměstnavatelů.

Model: Zaměstnavatelé Petře strhli na zálohách na daň: 10 858 + 13 510 = 24 368.

53) Zde se sčítají zálohy z dohod o provedení práce (u měsíčního příjmu nad 10 000 korun).

54) Netýká se daňových rezidentů ČR.

55) Zbývá doplatit - odečtete kolonky 48 - 51 - 52 - 53 - 54. Výsledná částka je to, co máte doplatit (kladné číslo), nebo to, co dostanete zpět (záporné číslo).

Model: 14 760 - 0 - 24 368 - 0 - 0 = -9 608. Petra zaplatila na zálohách víc, než bylo třeba, dostane peníze zpět.

Přílohy DAP

Zaškrtněte počet příloh, které k formuláři přikládáte. Určitě to budou potvrzení o zdanitelných příjmech od zaměstnavatelů. Ke každému zvýhodnění či slevě (kromě slevy 30 840 korun na vás jako na poplatníka) pak přiložíte originál potvrzení (z banky, pojišťovny, nadace...), pro sebe si ponechte kopii. Mezi další přílohy patří i potvrzení o studiu dětí nad 15 let, které vyživujete, pokud si na ně uplatňujete daňové zvýhodnění, a potvrzení od zaměstnavatele manželky (manžela), z něhož je patrné, že partner slevu nevyužívá.

Model: Petra doloží dvě potvrzení o příjmech od zaměstnavatelů a přidá ta o zaplacených úrocích. Pokud máte doplácet, pošlete peníze finančnímu úřadu. Má-li stát dát něco vám, vraťte se na první stranu k tabulce dolo.

Žádost o vrácení přeplatku - vyšší přeplatek jste si vypočetli na řádku 55. Peníze si raději nechte poslat na účet, je to o něco rychlejší. Stát však má na doručení čas až do 2. května. Číslo účtu vyplnit zvládnete, specifický symbol vypisovat nemusíte.

A opět se nezapomeňte podepsat. Pokud posíláte formulář elektronicky, nemusíte skenovat svůj podpis - vše je zabezpečeno tím, že se do systému přihlašujete prostřednictvím elektronické identity.

Model: Petra píše číslo účtu a přidává částku, kterou dostane zpět, tentokrát bez znaménka minus, 9 608 korun.

Odečitatelné položky – nejsou to přímo slevy z daně, ale i tak díky nim můžete ušetřit

O to, co zaplatíte v podporovaných oblastech (zajištění na stáří, pořízení bydlení, charitativní pomoc, povinné vzdělávání...), vám stát dovolí snížit si daňový základ. Daň tak budete vypočítávat z nižší částky, tudíž bude menší. Ve skutečnosti tak ušetříte 15 procent (sazba daně) x částka, kterou jste zaplatili (věnovali, naspořili...). Výrazně to může pomoci těm, kdo mají základ daně vyšší než 1 935 552 korun, potom se mohou zcela vyhnout progresivní sazbě daně. Pokud žádáte o zúčtování daně z příjmů svého zaměstnavatele, musíte mu dodat příslušná potvrzení do 15. února.

Dobročinné dary a dárcovství krve

Odečíst můžete minimálně 1 000 korun, maximálně 15 procent daňového základu. Jde o klasické dary na charitu, ale třeba i dětským oddílům, sportovním klubům, obcím... Potřebujete potvrzení od příjemce daru. U darování krve se jeden odběr počítá jako dar 3 000 korun, darování kostní dřeně je jako dar 20 000 korun, stejně jako darování jiného orgánu od žijícího dárce – třeba ledviny.

Ušetříte: 15 procent z darované částky

Úroky z úvěrů na bydlení

Úroky z hypoték a ze stavebního spoření. Daňový základ lze snížit maximálně o 25 000 korun za měsíc (300 000 ročně), pokud jste úvěr sjednali do konce roku 2020. Jestliže jste smlouvu uzavřeli v roce 2021 či později, pak o 12 500 korun (150 000 za rok). Potvrzení o zaplacených úrocích dostanete od banky.

Ušetříte: 15 procent ze zaplacených úroků, maximálně 45 000 korun (22 500 korun u úvěrů sjednaných v roce 2021 a později)

Životní pojištění

Ročně se dá odečíst maximálně 24 000 korun ze zaplaceného pojistného, případný příspěvek zaměstnavatele se do tohoto limitu nepočítá. Smlouvu je třeba mít alespoň pět let a nevyovědět ji dřív než v 60 letech věku. Potvrzení zašle pojišťovna.

Ušetříte: až 3 600 korun

Penzijní připojištění a doplňkové penzijní spoření

Odečíst jde maximálně 24 000 korun ročně, nutné je přitom naspořit vlastními silami (nezapočítává se případný příspěvek zaměstnavatele) 36 000 korun (prvních 12 000 zakládá nárok na státní příspěvek, až pak je možný odpočet). Smlouvu je třeba mít alespoň pět let a nevyovědět ji dřív než v 60 letech. Potvrzení obdržíte od penzijní společnosti.

Ušetříte: až 3 600 korun

Odborové příspěvky

Je možné si odečíst až 3 000 korun ročně. Potvrzení dostanete od odborové organizace. Od roku 2024 je sleva zrušena, v příštím daňovém přiznání už ji tedy neuplatníte.

Ušetříte: až 450 korun

Zkoušky z dalšího odborného vzdělávání

Lze odečíst až 10 000 korun za rok (zdravotně postižení 13 000, nebo 15 000 korun podle stupně postižení). Předem konzultujte s poradci, zda se úleva týká právě vás, podmínky totiž nejsou stanoveny. Rok 2023 je posledním rokem, kdy lze tuto slevu uplatnit, od roku 2024 je zrušena.

Ušetříte: až 1 500 korun (postižení 1 950, nebo 2 250 korun)

„V přiznání za rok 2023 naposledy využijete slevu na studenta a takzvané školkovně. Od roku 2024 se tyto slevy ruší.“

Tomáš Slavík,
daňový poradce Sluto.cz

Seriál MF DNES Daně za rok 2023

- 13. 2.** novinky a daňové přiznání pro zaměstnance
- 20. 2.** příspěvky pronájmem a ostatními příjmy, jak na papírové formuláře
- 27. 2.** příspěvky podnikáním, účetní pravidla, jak na formuláře na internetu
- 28. 3.** rady na poslední chvíli, otázky a odpovědi
- 9. 4.** přehledy sociálního a zdravotního pojištění